11.05.2017

ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUJEN YHTIÖITTÄMISEN MERKITYS IHMISTEN TERVEYTEEN

Maa- ja metsätalousvaliokunnan maakuntalaki I paketin kuulemistilaisuudessa 2.5.2017 tuotiin esiin kysymys, voiko eläinlääkäripalvelujen yhtiöittämisestä olla vaikutuksia ihmisten terveyteen, esimerkiksi tartuntatautien torjunnan näkökulmasta.

Eläinlääkäripalvelut ovat osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä, erityisesti eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien vastustamisessa.

Tällä hetkellä eläintautivalvonta, eläintautien ehkäisy ja torjuntaa toteutetaan virkaeläinlääkärien päivystyksen ja tarvittavien hallinnollisten päätösten ja pakkokeinojen avulla. Kuntien päivystävät eläinlääkärit tukevat tarvittaessa Eviraa ja aluehallintovirastoja tautien torjunnassa muun muassa ottamalla tarvittavia näytteitä ja antamalla tarvittavia rajoittavia viranomaismääräyksiä tautien leviämisen ehkäisemiksi.

Mikäli maakuntauudistuksessa yhtiöitetään eläinlääkäripalvelutoiminta, lisää se mahdollisuuden sille, että eläinlääkäripalveluja tuottavat myös yksityiset toimijat. Tällöin tulisi huolehtia siitä, että tarvittavia viranomaispäätöksiä eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi voidaan tehdä kaikkina vuorokauden aikoina ja, että tarvittava määrä eläinlääkäreitä saadaan hoitamaan mahdollista tautiasiaa kaikkina vuorokauden aikoina. Tämä on tärkeää myös päätösten kohteena olevien toimijoiden kannalta.

Jos tarvittavaa koneistoa eläintautien pysäyttämiseksi ei saada järjestettyä samantasoisena kuin nykyisin, on todennäköistä, että erityisesti elintarvikkeiden välityksellä tarttuvat taudit voivat lisääntyä nykyisestä. Vaikutuksen suuruutta on kuitenkin vaikea arvioida, mutta esimerkiksi saastunut raaka-aine-erä voi ehtiä levitä laajalle, mikä lisää terveysriskiä ihmisille ja taloudellista tappiota toimijoille.

Mikäli yhtiöittämisen yhteydessä kuitenkin huolehditaan siitä, että tarvittavat viranomaismääräykset eläintautien hillitsemiseksi voidaan tehdä nopeasti ja riittävällä oikeusvarmuudella, yhtiöittämisvelvollisuudella ei todennäköisesti ole vaikutusta tartuntatautien vastustamiseen verrattuna nykyiseen.

Neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi